

Aktívna komunita s Nadáciou Orange a Bystrinami

Grantový a rozvojový program

Východisková situácia

Prítomnosť v komunitách a dlhodobá práca s nimi je podľa odborníkov kľúčová pri obnove dôvery v demokraciu, ktorá je podľa prieskumov GLOBSEC kriticky nízka. Gramotnosť v práci s technológiami, komunitný rozvoj, inklúzia a duševná spokojnosť sú identifikované ako kritické oblasti pre znižovanie radikalizácie, dôveru v spoločnostiach, ktorá priamo súvisí so stabilitou a ekonomickým úspechom krajín. Kultúrno-kreatívne centrá sú prirodzenými hubmi inovácií, podnikavosti, rozvoja, kultúry a prepájania v mestách. Prechádzajú však zložitou situáciou. Spoločenské udalosti signifikantným spôsobom zasiahli do ich činnosti. Boli to najmä príchod ľudí utekajúcim pred vojnou na Ukrajine, pre ktorých sa centrá stali útočiskom, zvyšovanie cien, predovšetkým energií, čo znamenalo aj vyššie výdavky centier, či nižšia návštevnosť podujatí. Preto sa v druhom ročníku rozvojového programu Aktívna komunita centrá venovali budovaniu ekosystému partnerov, fundraisingu, či podnikateľským plánom.

Centrá tvoria bezpečný priestor pre rozmanité lokálne komunity, priestor pre lokálnych umelcov, pre neformálne vzdelávanie publika v rôznorodých témach a žánroch a prepájanie rôznych socio-ekonomických kruhov. S výhľadom na budúcnosť vnímajú relevantné obavy zo zmeny spôsobu financovania nezriaďovanej kultúry na Slovensku a mimovládnych organizácií.

[Nadácia Orange](#) reaguje na túto situáciu, preto v spolupráci so zástupcami siete [Anténa](#), [OZ Bystriny](#) a zástupcami organizácií prevádzkujúcich kultúrno-kreatívne centrá otvorila tretí ročník **grantového a rozvojového programu Aktívna komunita**.

Cieľ grantového a rozvojového programu

Cieľom je rozvíjať a rozširovať príležitosti vzdelávania sa, prepájania komunity, kultúrneho vyžitia a sebarealizácie ľudí v menších mestách na Slovensku prostredníctvom posilnenia a stabilizácie existujúcich kultúrno-kreatívnych centier v regiónoch. Spoluprácou s Nadáciou Orange budú centrá v rámci svojej činnosti rozvíjať témy digitálnej gramotnosti, bezpečného používania digitálnych technológií a komunitného rozvoja.

Grantový a rozvojový program poskytne vybraným centrá:

- finančnú podporu s cieľom inštitucionálnej stability,
- rozvojový leadership program pre posilnenie personálnych kapacít a udržateľnosti,
- rozšírenie programu centier o strategické témy Nadácie Orange – digitálna inklúzia – digitálne zručnosti a internetová bezpečnosť.

Inštitucionálna podpora centier

Program Aktívna komunita má od svojho prvého ročníka za cieľ, aby sa organizácie prevádzkujúce kultúrno-kreatívne centrá stali **stabilnými, udržateľnými a profesionálne fungujúcimi**. Finančná podpora preto smeruje aj k posilneniu ľudských kapacít centier, budovaniu inštitúcie a priestorovej infraštruktúry a reflektovaniu a podpore špecifických potrieb jednotlivých centier.

Rozvojový leadership program pozostáva z úvodného bootcampu, pravidelného vzdelávacieho programu dohodnutého s centrami a individuálneho mentoringu. Súčasťou je príprava strategického plánu inštitucionálneho rozvoja centier s cieľom profesionalizácie a udržateľnosti a uchopenia strategických tém Nadácie. **Rozvojový program, ktorý tretím rokom pripravujú a realizujú Bystriny, je financovaný Nadáciou Orange.**

Strategická téma Nadácie Orange

Kultúrno-kreatívne centrá svojej komunity a verejnosti prinášajú aj tému **digitálnej inklúzie**, ktorej sa Nadácia strategicky venuje a vníma ju **v dvoch rovinách**:

- **digitálne zručnosti – rozvoj digitálnych kompetencií verejnosti aj tímu centier, inklúzia digitálne vylúčených skupín**
 - vybavenie centier, konkrétnych miestností či vhodných priestorov digitálnymi technológiami - zariadeniami, strojmi dostupnými na využitie pre začiatočníkov, ale aj pokročilých, tých, ktorí vyhľadávajú nové nepoznané formy využitia rôznych digitálnych technológií. Služiť budú pre potreby jednotlivcov, skupín, pre rozvoj digitálnych kompetencií pracovníkov, dobrovoľníkov centier, širokej verejnosti bez ohľadu na vek, demografiu, socio-ekonomické zázemie, úroveň digitálnej gramotnosti;
Tipy na relevantné aktivity: vznik a rozvoj co-workingových, vzdelávacích, makerspace priestorov; cyklické inšpiratívne, kreatívne, vzdelávacie podujatia s odborníkmi, individuálne zaškolenia záujemcov, tábory, súťaže, nadviazanie spoluprác pre popularizačné tematicky zamerané podujatia, programy pre školy, pre deti a mladých v používaní digitálnych technológií, strojov, programov, aplikácií, softvérov;
- **internetová bezpečnosť – prevencia v oblasti negatívnych dopadov moderných informačných technológií a osveta v téme bezpečného správania sa v online priestore**
 - sprevádzanie a vzdelávanie verejnosti online svetom bez nástrah; vzdelávanie, poradenstvo v ochrane pred negatívnymi dopadmi používania digitálnych médií;
Tipy na relevantné aktivity: cyklické programy – verejné diskusie, workshopy s odborníkmi, špecifické podujatia pre školy, deti a mladých, širokú verejnosť v témach internetovej bezpečnosti, rizikových faktorov online sveta, používania sociálnych sietí; streamovanie tematických podujatí, workshopy sprostredkované portálom beznastrah.online, a pod.

Každé centrum v projekte naplánuje **minimálne 5 kvalitných aktivít v oblasti digitálnej inklúzie pre rôzne cieľové skupiny a všetky spolupracujúce centrá tak spoločne zapoja minimálne 800 účastníkov a účastníčok v období spolupráce v programe Aktívna komunita**, to je v období trvania finančnej podpory **od 1. februára 2024 do 30. novembra 2024**.

Digitálna inklúzia je prioritnou a strategickou témou Nadácie Orange a spoločenskej zodpovednosti Orangeu. Nová **Smernica Európskej komisie Corporate Sustainability Reporting Directive** zaväzuje európske spoločnosti s významným počtom zamestnancov k predkladaniu správ s potrebnými dátami aj v téme digitálnej inklúzie. Spomínaná Smernica CSRD vyžaduje, aby dáta o počte účastníkov a účastníčok programov digitálnej inklúzie boli dôveryhodné, preto je **potrebné evidovať ich zoznamy** – mená a priezviská, užívateľské mená, či registrácia (doklady o účasti podľa typu vzdelávacej aktivity a spôsobu registrácie – online, offline) – a tie predložiť ako povinnú **prílohu pri predkladaní záverečnej správy z projektu** pre prípad auditu dodržiavania Smernice CSRD, ktoré budú uvedené do praxe. Tieto počty

podložené zoznamami či registráciami budú kultúrno-komunitné centrá uvádzať v projektovom formulári v časti Zber dát v digitálnej inklúzii.

Nadáciu Orange zaujíma aj **celkový odhad počtu účastníkov a účastníčok** plánovaných aktivít digitálnej inklúzie, ku ktorým nie vždy je možné evidovať menný zoznam či registráciu. Tento celkový odhad budú kultúrno-kreatívne centrá uvádzať pri jednotlivých aktivitách v časti formuláru Aktivity v téme digitálnej inklúzie.

Žiadosti budú určené pre cieľovú skupinu kultúrno-kreatívnych centier a otvorené pracovať so širokou verejnosťou a komunitou:

- zamestnanci, pracovníci, dobrovoľníci kultúrno-kreatívnych centier
- lokálna komunita – aktívni občania, rodiny, dospelí
- deti, študenti, mladí, mladí dospelí
- digitálne vylúčené skupiny ľudí – seniori, nezamestnaní, ľudia na rodičovskej dovolenke, ľudia bez prístupu k technológiám, marginalizované komunity, ľudia s postihnutím, a pod.

Komu je grantový a rozvojový programe určený

Tretí ročník grantového a rozvojového programu je určený pre **8 vybraných centier**, ktoré absolvovali druhý ročník rozvojového leadership programu s Bystrinami a centier, ktoré s Nadáciou Orange spolupracujú dlhodobo:

Diera do sveta – Kultúrne centrum Diera do sveta, Liptovský Mikuláš

Different – občianske združenie – BAŠTA – kultúrno-komunitné centrum, Bardejov

Iniciatíva ARTA, o.z. – Kultúrno-kreatívne centrum Arta, Piešťany

Nadácia Cvernovka – Nová Cvernovka, Bratislava

Občianske združenie Presahy – Lýceum, Modra

Bona Fide, o.z. – Tabačka Kulturfabrik, Košice

Truc Sphérique – Stanica Žilina – Záriečie a Nová synagóga, Žilina

Záhrada – centrum nezávislej kultúry, n.o. – Kultúrne centrum Záhrada, Banská Bystrica

Finančná podpora

Na podporu projektov 8 centier v rámci druhého ročníka grantového programu Nadácia Orange vyčlenila **celkovo 104 000 eur** z podielu zaplatenej dane svojho zakladateľa.

Každé centrum môže žiadať v 3. ročníku programu čiastku **maximálne do výšky 13 000 eur**. Nadácia Orange v spolupráci s hodnotiacou komisiou môže výšku grantu znížiť podľa uváženia na základe plnenia hodnotiacich kritérií.

Finančná podpora bude v schválenej výške uhradená na bankový účet organizácie po podpise Zmluvy o poskytnutí finančného príspevku v druhej polovici februára 2024 s povinnosťou použitia financií od 1. februára 2024 do 30. novembra 2024 a predložením záverečnej správy do 15. decembra 2024.

Oprávnené náklady, ktoré je možné zaradiť do rozpočtu:

- technologické, technické a materiálne zabezpečenie organizácie, centra, aktivít,
- organizačné náklady pre prípravu a realizáciu programových aktivít v stanovených témach,
- odmeny, cestovné, ubytovanie, strava pre expertov, lektorov zabezpečujúcich rozvoj pracovníkov, dobrovoľníkov centier v téme programu, tvoriacich program pre návštevníkov,
- režijné náklady organizácie a centra (nájomné, energie, komunikačné náklady, a iné),
- mzdové náklady na posilnenie tímu,
- budovanie infraštruktúry centra, rekonštrukcia a obnova priestorov,
- propagácia programových aktivít,
- cestovné a ubytovanie účastníkov stretnutí rozvojového leadership programu.

Štruktúra rozpočtu závisí od rozhodnutí a individuálnych potrieb jednotlivých centier.

Predkladanie žiadostí

Žiadosti je možné predložiť do stredy **17. januára 2024 do 10:00** hod. výhradne **v elektronickej forme** prostredníctvom online systému [egrant](#), ktorý obsahuje návod na prihlásenie sa a inštrukcie k vyplneniu žiadosti. Každá organizácia použije svoje pôvodné prihlasovacie údaje, ktoré používala v roku 2023.

V rámci elektronickej žiadosti je potrebné predložiť tieto **Prílohy**:

- stanovy organizácie,
- doklad o pridelení IČO,
- doklad o vedení bankového účtu (hlavička výpisu z účtu, zmluva o založení účtu),
- doklad o menovaní štatutára,
- výročná správa za rok 2022, prípadne za 2021 (link na webstránku alebo .pdf či .docx súbor).

Časový harmonogram

- **23. – 24. október 2023** – bootcamp s Bystrinami – predstavenie výzvy programu centrám, zoznámenie sa s programom, mentormi a odštartovanie tvorby strategických plánov,
- **október 2023 – júl 2024** – rozvojový leadership program s Bystrinami
- **15. november 2023** – zaslanie výzvy grantového a rozvojového programu vybraným centrám
- **17. január 2024 do 10:00** – uzávierka prijímania žiadostí o grant
- **18. január – 2. február 2024** – hodnotenie žiadostí a schválenie projektov Správnou radou Nadácie Orange
- **prvá polovica februára 2024** – zverejnenie výsledkov hodnotenia
- **druhá polovica februára 2024** – podpis zmlúv o poskytnutí finančného príspevku
- **september 2024** – prezentácia výsledkov mentoringu, hodnotenie trojročnej spolupráce
- **1. február 2024 – 30. november 2024** – čerpanie financií a realizácia podporených projektov a aktivít programu
- **15. december 2024** – predloženie záverečnej a finančnej správy z projektu prostredníctvom online systému [egrant](#)

Hodnotenie a hodnotiace podmienky

Predložené žiadosti bude posudzovať odborná hodnotiacia komisia zložená z expertov zo skúsenosťami z rozvoja komunit a Centra pre filantropiu n.o. Hodnotiacia komisia uskutoční

rozhodnutie o výške finančnej podpory na základe **hodnotiacich podmienok**, ktorým pri príprave žiadosti venujte pozornosť:

- súlad projektu a jeho aktivít s tematickým zameraním programu – 5 bodov,
- popis kvantitatívnych cieľov a výsledkov – počet zapojených dobrovoľníkov, účastníkov aktivít, počet plánovaných aktivít a rozmanitosť cieľovej skupiny) – 5 bodov,
- popis kvalitatívnych prínosov pre účastníkov aktivít, pracovníkov a dobrovoľníkov centier – 5 bodov,
- jasne predstavené aktivity projektu a ich časový harmonogram – 5 bodov,
- garancia odbornosti a spoluprác – adekvátne personálne zabezpečenie projektu, dôraz na spoluprácu s lokálnymi, regionálnymi partnermi, spoluprácu s expertami v daných témach – 5 bodov,
- dlhodobý charakter a udržateľnosť – 5 bodov,
- efektívne nastavený rozpočet prepojený s plánovanými aktivitami – 3 body,
- projekt je jasne formulovaný, zrozumiteľný a presvedčivý – 3 body.

Konzultácie projektov

Bližšie informácie a konzultácie pri príprave projektových žiadostí vám poskytne Barbora Paulenová (tel.: 0905 313 313, email: paulenova@nadaciaorange.sk) z Centra pre filantropiu, ktoré s Nadáciou Orange program administruje.